

PARTICIPARE LA VIZITA DE STUDIU PRIVIND EFICIENȚA ENERGETICĂ, ORGANIZATĂ ÎN PERIOADA 8-12 IULIE 2019, DUBLIN, IRLANDA

În cadrul proiectului „Consolidarea capacității de planificare strategică a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în renovarea fondului construit național din perspectiva eficienței energetice și a riscului seismic” cod SIPOCA 606/cod MySMIS 127562, finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 prin Ordinului de finanțare nr. 1797/23.05.2019, Activitatea 3, a fost organizată vizita de studiu în Dublin, Irlanda în perioada 8-12 Iulie 2019.

Participarea membrilor din echipa de implementare a proiectului la vizita de studiu organizată în Irlanda a avut ca scop consolidarea capacității de planificare strategică și operațională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în vederea îndeplinirii obligațiilor europene privind eficiența energetică.

În cadrul vizitei de studiu, delegația MDRAP și experții INCD URBAN-INCERC au participat, la începutul lunii iulie, la un schimb de bune practici, pentru elaborarea strategiei naționale de renovare pe termen lung. Irlanda este recunoscută pentru standardele înalte de reglementare a eficienței energetice, pentru cadrul legal coerent și mecanismele solide de implementare a strategiei naționale pentru energie și climă.

Vizita de studiu s-a desfășurat pe parcursul a cinci zile și a inclus:

- un program zilnic de sesiuni de lucru în perioada, cu prezentări și discuții tehnice extinse la trei instituții publice guvernamentale (ministere / departamente), cu responsabilități în aplicarea directivelor europene privind combaterea efectului schimbărilor climatice și îmbunătățirea performanțelor energetice ale clădirilor: Ministerul Comunicațiilor, Acțiunilor Climatice și Mediului, Ministerul Locuințelor, Planificării și Administrației locale, Autoritatea Irlandei pentru Energie Sustenabilă;
- ședință de lucru la Consiliul Irlandez al Clădirilor Verzi (cu reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice și ai altor autorități și reprezentanți ai mediului de afaceri);
- prezentare a arhitectului șef al unui district / consiliu local din Dublin (Dun Laoghaire - Rathdown County Council) privind renovarea energetică și vizita la un ansamblu de clădiri sociale reabilite energetic la nivel de casă pasivă la Rochestown;
- vizită la un centru de instruire privind clădirile nZEB și pasive - Academia Casei Passive, la Wexford;
- ședință finală de concluzii, cu experții Băncii Mondiale și reprezentanții Autorității Irlandei pentru Energie Sustenabilă;
- întâlnire la Ambasada României în Irlanda cu Doamna Ambasador Marcela Breazu, Directorul economic și consilierul de presă.

Cu această ocazie, au fost prezentate modalitățile prin care este asigurată transpunerea și implementarea directivelor UE în domeniul energiei și schimbărilor climatice. Accentul a fost pus pe Directiva Europeană privind Performanța Energetică a Clădirilor <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-performance-of-buildings/energy-performance-buildings-directive> și dezvoltarea unei strategii pe termen lung de renovare energetică a fondului construit, care să permită tranziția spre un fond de clădiri și o economie cu emisii scăzute de carbon până în anul 2050.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

Prezentările făcute de actori cheie din autoritățile centrale și locale irlandeze și din mediul economic și profesional au fost completate cu sesiuni de întrebări și răspunsuri, iar discuțiile interactive au facilitat înțelegerea modului în care ar putea fi dezvoltate mecanisme similare în România.

Ca aspecte de interes pentru componenta eficiență energetică, dar și pentru componenta de reducere a riscului seismic din proiectul de strategie națională pe termen lung de renovare a clădirilor, evidențiate de discuțiile din Irlanda, menționăm următoarele:

- În Irlanda s-a procedat la o tratare sistemică și judicios repartizată instituțional a problemelor, prin planuri și strategii asumate la nivel guvernamental înalt, proces care a fost demarat chiar de la începutul procesului de transpunere a primei directive EPBD;
- În Irlanda au fost elaborate instrumentele tehnice - metodologiile necesare, pe baza datelor statistice și bazelor de date constituite, cu colaborarea instituțiilor de cercetare și a altor parteneri publici și privați; o valoare adăugată mare s-a obținut din cercetări și inovare;
- Irlanda a elaborat strategie națională de mobilizare a investițiilor pentru renovarea energetică a fondului construit și un plan de acțiuni pentru perioada 2017-2020, iar Strategia de renovare pe termen lung și Planul de acțiuni pentru perioada de după 2020 sunt în lucru;
- Planul Național privind Energia și Climatul 2021-2030 este în lucru (draft decembrie 2018) fiind corelat cu Strategia de Eficiență Energetică în Sectorul Public (ianuarie 2017);
- Planul de Dezvoltare Națională 2018-2027 integrează toate strategiile relevante și asigură planificarea bugetară pe termen mediu (5 ani), fiind prevăzute ținte relevante pentru orizontul de timp 2030, 2040, respectiv 2050; astfel, Strategia de Renovare pe Termen Lung include un plan foarte ambițios - 500.000 de clădiri să fie aduse la nivelul de certificat de performanță energetică B2 în perioada următoare de 10 ani;
- Sectorul public - are un rol de exemplu de urmat - 350 de instituții publice și 17 guvernamentale / ministere raportează anual măsurile aplicate, într-un proces de monitorizare coordonat la nivelul Guvernului Irlandez. Achizițiile de echipamente se fac numai de pe liste agreate, cu servicii de garanție pentru verificarea performanței energetice;
- Scara extinsă de cerințe a EPBD - Directiva Europeană privind Performanța Energetică a Clădirilor impune politici mai puternice decât o simplă promovare a unor investiții punctuale;
- Fondurile publice, chiar dacă sunt consistente, nu sunt suficiente pentru a finanța atingerea țintelor stabilite prin strategii și planuri de acțiune conform politicilor de energie și climă asumate, de aceea este necesară stimularea finanțării private (prin mecanisme de finanțare variate de tip grant, facilități fiscale, sisteme ESCO etc.);
- Instituțiile publice legal abilitate cooperează cu organizații neguvernamentale de tip IGBC, care își asumă și rolul de dialog social pentru a convinge oamenii fără pregătire de specialitate despre problemele eficienței energetice și clădirilor verzi;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

- Pentru implementarea programelor de finanțare gestionate de autorități (SEAI) din fonduri publice există contracte-cadru cu antreprenori agreeți (se reînnoiesc odată la 3 ani). Antreprenorii/contractorii sunt selectați pe categorii, după cifra de afaceri, li s-au precizat exigențele impuse de acest tip de proiecte. Pentru un nivel ambițios de performanță care se dorește la renovarea clădirilor existente finanțate din fonduri publice, o soluție eficientă de a se asigura succesul proiectelor de renovare este de a organiza cursuri de realizare a clădirilor nZEB/Caselor Pasive pentru companiile de construcții înainte de organizarea procesului de achiziție publică;
- Ca realizări în sectorul public menționăm și funcțiile de oficial/responsabil cu performanța energetică la nivelul organizațiilor și de oficial/responsabil cu lucrările publice - administrarea patrimoniului proprietate publică;
- Formarea profesională a specialiștilor și a lucrătorilor pe șantier este considerată crucială pentru succesul implementării politicilor și strategiilor de renovare energetică. În acest sens au fost dezvoltate centre de excelență și pregătire profesională pentru nZEB, fiind preconizată organizarea unui număr mare de cursuri finanțate de la bugetul de stat în următoarea perioadă;
- Implicarea cetățenilor se realizează prin diferite abordări, incluzând adunările cetățenești și creșterea comunităților sustenabile energetic, care tind către 1500 (înregistrate la SEAI);
- O preocupare importantă este reprezentată de studiul psihologic comportamental al potențialilor beneficiari ai programelor. Au fost dezvoltate numeroase materiale de tip pliant pentru informarea cetățenilor cu privire la avantajele și cerințele programelor de finanțare disponibile. Acțiunile de informare - convingere, cu mesaje dezvoltate de specialiști în comunicare și sociologie/psihologie, au și rolul de a crea cereri din partea cetățenilor pentru finanțări din sectorul privat.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

www.poca.ro